

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 28. juni 2016
Kontor: Straffuldbyrdselskontoret
Sagsbeh: Jørgen Jørgensen
Sagsnr.: 2016-0032/38-0114
Dok.: 1960505

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 583 (Alm. del), som Folketingets Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalg har stillet til justitsministeren den 13. maj 2016. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Josephine Fock (ALT).

Søren Pind

/

Ane Røddik Christensen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 583 (Alm. del) fra Folketingets Udlændinge-, Integrations- og Boligudvalg:

”Ministeren bedes i forlængelse af Kriminalforsorgens brev af 21. april 2016 redegøre for, hvorvidt der som oplyst i brevet er blevet større muligheder for fællesskab og aktiviteter for udlændingene uden for cellerne. Om der er kommet beskæftigelsestilbud til udlændingene og i bekræftende fald hvilke, og om der er udarbejdet informationsmateriale til udlændingene? Desuden bedes ministeren oplyse, hvorvidt der er blevet afviklet kurser for personale, som oplyst i brevet af 21. april 2016? Såfremt de nævnte forhold ikke er blevet realiseret, bedes ministeren redegøre for baggrund herfor og hvornår, det kan forventes, at de realiseres?”

Svar:

1. Folketingets Ombudsmand foretog den 29. februar 2016 et uanmeldt besøg i Vridsløselille, hvor en række afviste asylansøgere er frihedsberøvet.

Ved brev af 14. marts 2016 til Direktoratet for Kriminalforsorgen udtalte ombudsmanden alvorlig kritik af forholdene for de pågældende, ligesom han tilkendegav, at han agtede at genbesøge institutionen for at undersøge og vurdere forholdene på ny.

Ved brev af 21. april 2016 til Folketingets Ombudsmand redegjorde Kriminalforsorgen for, hvilke initiativer og foranstaltninger som ombudsmandens kritik havde givet Kriminalforsorgen anledning til at iværksætte.

Ved brev af 26. april 2016 har Folketingets Ombudsmand oplyst, at genbesøget vil finde sted den 22. juni 2016.

Folketingets Ombudsmand har ved brev af 4. maj 2016 oplyst, at genbesøget vil have fokus på regimet i fængslet, aktiviteter, beskæftigelse, kommunikation, information, herunder information til personalet, og kompetenceudvikling af personalet samt sundhedsmæssige forhold. Ombudsmanden har endvidere til brug for forberedelse af besøget anmodet Kriminalforsorgen om en række oplysninger mv.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har ved brev af 1. juni 2016 sendt de udbedte oplysninger mv. til Folketingets Ombudsmand. En kopi af det pågældende brev med tilhørende relevante bilag vedlægges til orientering.

2. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, der har oplyst følgende:

”Ad større muligheder for fællesskab og aktiviteter for udlændingene uden for cellerne

Det kan oplyses, at de frihedsberøvede nu har adgang til fællesskab fra kl. 7.15 til kl. 20.30 uden for cellen. Institution Vridsløselille har dog valgt fortsat at have tre perioder, hvor de frihedsberøvede skal være på cellen. De frihedsberøvede må dog gerne sidde flere sammen på cellerne. Det drejer sig om følgende perioder:

Kl. 11:00 – 11:30

Omdeling af mad, post og medicin.

Kl. 13:30 – 14:30

Vagtskifte/overdragelse, herunder generel gennemgang af den enkelte klients trivsel og særlige forhold på afdelingen.

Kl. 17:00 – 17:30

Omdeling af mad, post og medicin.

Baggrunden for ovenstående skal ses i lyset af, at der er stor udskiftning blandt de indsatte, og at det i øvrigt skiftende personale kan have svært ved at sikre sig, hvem der er hvem. Institutionen har derfor fundet det nødvendigt, at de frihedsberøvede er på cellerne i disse tre tidsrum, idet man herved kan sikre sig, at alle får mad og evt. medicin. Samtidigt er det nødvendigt, at personalet kan koncentrere sig om overdragelse af information mv. i forbindelse med vagtskifte.

Der henvises i øvrigt til pkt. ad 4 i direktoratets brev af 1. juni 2016 til ombudsmanden.

For så vidt angår de frihedsberøvedes adgang til aktiviteter uden for cellerne kan det oplyses, at en frihedsberøvet udlænding på en almindelig hverdag har adgang til fællesskab i 13 timer, heraf 11 timer uden for cellen. I weekenden sker opmønstring en time senere, hvorfor den frihedsberøvedes adgang til fællesskab er 12 timer, heraf 10 timer uden for cellen. I timerne, hvor der er fællesskab, kan den frihedsberøvede efter et fastlagt dagsprogram deltage i gårdtur samt konkrete aktiviteter, der er planlagt for ugen, alt efter om det er en lige/ulige uge for aktivitetsprogram. Af de 13 (12) timers fællesskab vil minimum 1 time være i fri luft, såfremt den frihedsberøvede ønsker dette.

Der er typisk tale om aktiviteter som kondi, café, besøg af Røde Kors, psykomotorik og kioskesøg. Deltagerantal i de forskellige aktiviteter og fritidstilbud fremgår af den samlede aktivitets- og fritidsoversigt i Institution Vridsløselilles notat af

30. maj 2016, som også er sendt til ombudsmanden i tilslutning til direktoratets brev af 1. juni 2016 (bilag a). Der henvises i øvrigt til den vedlagte masterplan for henholdsvis A- og B-fløjen i Institution Vridsløselille, som direktoratet også vedlagde som bilag til direktoratets brev af 1. juni 2016 til ombudsmanden (bilag 4.1 og 4.2) for en nærmere angivelse af, hvilke aktiviteter en frihedsberøvet kan deltage i og hvornår.

Direktoratet har i forhold til den oplyste tidsplan i direktoratets brev til ombudsmanden den 21. april 2016 bemærket, at kondibarakken og gymnastiksalen først blev udbudt som aktivitet fra 9. maj 2016 (i uge 19), da der var Kristi himmelfartsdag i ugen før, hvilket skabte udfordringer i forhold til tilrettelæggelse af vagtplanen, og institutionen fandt det ikke hensigtsmæssigt at starte nyt op alene for de første 3 hverdage i den uge. Det samme gjaldt opstart af boldspil.

Aktivitet ved Røde Kors er ikke iværksat i uge 18, men i uge 19 for at imødekomme de Røde Kors frivillige.

Der henvises i øvrigt til pkt. ad a i direktoratets brev af 1. juni 2016 til ombudsmanden.

Ad beskæftigelsestilbud til udlændinge

Som det fremgår ovenfor har de frihedsberøvede nu i vidt omfang adgang til fællesskab uden for cellerne, og der er skabt mulighed for at deltage i forskellige aktiviteter i løbet af dagen.

Det er imidlertid kun lykkedes at skaffe traditionelle arbejdsopgaver til en begrænset del af de frihedsberøvede. Dette skyldes navnlig, at institutionen i lighed med arresthusene har svært ved at skaffe arbejde.

Som oplyst i direktoratets brev af 21. april 2016 til ombudsmanden var det hensigten at etablere et pakkeri, ligesom det var hensigten at tilrettelægge de traditionelle arbejdsopgaver som deltidsbeskæftigelse, således at tilbuddene fordeles på så mange frihedsberøvede som muligt, der ønsker at være beskæftiget.

Institutionen havde kontakt til en mulig kunde, som gerne ville levere arbejde, men det var en forudsætning, at kunden kunne få producerede varer retur med faste mellemrum og til aftalt tid. Det har institutionen ikke ment at kunne leve op til, blandt andet fordi det ikke på forhånd kan siges, hvor mange der reelt ønsker arbejde.

I konsekvens af at det er svært at få traditionelle arbejdsopgaver til alle, har institutionen valgt at beskæftige de frihedsberøvede med fritidslignende aktiviteter i løbet af dagen – i stedet for først efter almindelig arbejdstid. De frihedsberøvede er –

bortset fra ovenfor nævnte tre gange i løbet af dagen i forbindelse med udlevering af mad og vagtskifte – således ikke lukkede inde på deres celler, men har mulighed for deltagelse i forskellige aktiviteter og i fællesskab på afdelingen.

Da alle frihedsberøvede nu har mulighed for på den angivne måde at være beskæftiget i løbet af dagen, har institutionen ikke fundet det afgørende nødvendigt at dele de mere traditionelle arbejdsopgaver – bortset fra bading – op i deltidsstillinger.

De frihedsberøvede tilbydes nu beskæftigelse med mere traditionelle arbejdsopgaver i overensstemmelse med det skema, som er gengivet under pkt. ad b i direktoratets brev af 1. juni 2016. Skemaet indeholder oplysninger om aktivitet, ugedag og antal af frihedsberøvede udlændinge, der deltager. Det drejer sig om ”Bageskole”, ”Grønne områder”, ”Linned, renovation og ad hoc opgaver” samt ”Renovering af bygninger”.

Det fremgår videre af direktoratets brev af 1. juni 2016 til ombudsmanden, at de pågældende beskæftigelsestilbud iværksættes i overensstemmelse med nedenstående:

”Bageskole” fra midten af uge 22.

Grønne områder er iværksat.

Øvrige beskæftigelsestilbud fra midten af 22.

Direktoratet har bemærket, at institutionen efterfølgende har oplyst, at ”Bageskolen” tilbydes fra uge 23 i stedet for uge 22, idet der bl.a. har været forsinkelse med en vareleverance.

Direktoratet har videre bemærket, at forsinkelsen med iværksættelsen af beskæftigelse i forhold til det oplyste i direktoratets brev til ombudsmanden af 21. april 2016 skyldes en trængt personalesituation henset til institutionens samlede opgaver, som også har besværliggjort at finde de rette medarbejdere til at varetage disse mere kompetencespecifikke aktivitetsopgaver. Institutionen har imidlertid kompenseret ved i den mellemtilgængelige periode at anvende de til rådighed værende medarbejdere til bred fritidsaktivering af de frihedsberøvede.

Det følger af ovenstående og det anførte i Direktoratets brev til ombudsmanden af 1. juni 2016, at der fra uge 23 er 12-14 arbejdspladser. Institution Vridsløselille vil arbejde på at få etableret yderligere arbejdsopgaver som supplement til fritidsaktiviteterne.

Der henvises i øvrigt i det hele til pkt. ad b i direktoratets brev af 1. juni 2016 til ombudsmanden.

Ad informationsmateriale til udlændinge

Institution Vridsløselille har som oplyst i direktoratets brev af 21. april 2016 til ombudsmanden, med inspiration fra Institution Ellebæk udformet en informationsfolder, som de frihedsberøvede får udleveret i forbindelse med indsættelsen. Der er efterfølgende foretaget en revision af den pågældende folder med henblik på kommunikationsmæssigt at styrke kvaliteten.

Der er endvidere udarbejdet en husorden - som ikke er så omfattende som informationsmaterialet - men som indeholder det, som kriminalforsorgsområdet vurderer, er den mest nødvendige information, når den frihedsberøvede ankommer til institutionen.

Husordenen giver sammen med de ovenfor nævnte masterplaner en oversigt over dagligdagen med angivelse af, hvornår det er muligt at have fællesskab uden for cellerne samt deltage i diverse aktiviteter.

Direktoratet har i øvrigt bemærket, at spørgsmålet om, på hvilke sprog det kan være relevant at informere på, kan ændre sig alt efter udviklingen i klientellet. Det reviderede informationsmateriale og husordenen vil dog i første omgang blive oversat til følgende sprog, som vurderes særligt relevante ud fra nuværende klientsammensætning: Engelsk, fransk, arabisk, farsi og somali. Dette er dog endnu ikke sket, da materialet først for ganske nylig er blevet færdigredigeret.

Der henvises i øvrigt til pkt. ad 1 og 2 i direktoratets brev af 1. juni 2016 til ombudsmanden.

For så vidt angår ombudsmandens bekymring for de frihedsberøvedes manglende forståelse for og kendskab til baggrunden for frihedsberøvelsen har direktoratet bemærket, at der, som oplyst i direktoratets brev af 21. april 2016, den 14. april 2016, blev afholdt et møde med deltagelse af bl.a. Rigspolitiet, hvor politiets information til den frihedsberøvede var genstand for drøftelse. I brevet af 21. april 2016 anførte direktoratet videre, at drøftelsen med Rigspolitiet vil indgå i de videre overvejelser om, hvorvidt der eventuelt er behov for yderligere tiltag med henblik på at forbedre den information, der umiddelbart forud for og under overdragelsen gives til den frihedsberøvede om baggrunden og perspektiverne m.v. for hans/hendes frihedsberøvelse.

Det er oplyst fra politiet, at de frihedsberøvede udlændinge i forbindelse med frihedsberøvelsens iværksættelse orienteres om baggrunden herfor. I den forbindelse udleveres efter det oplyste skriftlig information til hver enkelt frihedsberøvet.

I det nævnte informationsmateriale til de frihedsberøvede, omtalt ovenfor, er der endvidere indsat et afsnit om politiets skriftlige information til den frihedsberøvede.

Der henvises i øvrigt til pkt. ad h i direktoratets brev af 1. juni 2016 til ombudsmanden.

Ad kurser for personalet

I brevet af 21. april 2016 til ombudsmanden oplyste direktoratet, at der var planlagt kursusdage for personalet i perioden 25.-31. maj 2016. Det kan oplyses, at de pågældende kursusdage er afholdt henholdsvis den 25., 26. og den 31. maj 2016.

Der henvises i øvrigt til pkt. ad f i direktoratets brev af 1. juni 2016 til ombudsmanden, hvor indholdet af de nævnte kursusdage er nærmere beskrevet.”